

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LŐWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Az Olvasóhoz!

Az ezerkilencszáztizenöt elbucszott. Tegnapról mára örökség gyanánt csak egy piros kérdőjel maradt, melyre száz milliók néznek: a vérfolyamok utolsó cseppje mikor tűnik el a szenvedések nagy vizeiben s mikor szökken buzakalász a futóárkok földjein? Azt hittük, hogy 1915. a béke esztendeje lesz! Áldásos, nyugalmas békének meghozója! De nem úgy. Még mindig a háboru idejét éljük, szenvedjük.

Immár a második háborus év első napján szólunk e helyen az olvasóhoz és köszöntjük ehelyen az új esztendőt, a boldog ujesztendőt. De vajjon csakugyan boldogabb, szebb, jobb lesz-e az új esztendő, mint volt az ó-év?! Nagy titok a holnap; senki sem tudhatja, hogy mit rejteget számunkra.

Hisszük, hogy új élet, új reménység esztendeje köszöntött ránk. Új munkakedvvel és régi meggyőződéssel lépünk az ujesztendő mesgyéjére, hogy a küzdelem és a gyász után a megértés, a jobb élet ideje következik.

A kötelességteljesítés nyugodt öntudatával zártuk az esztendőt, mely a mi munkásságunknak huszonötödik éve volt, s a becsület átérzésével fordulunk az új esztendő küszöbén olvasóinkhoz.

Lapunk azt hirdeti az új esztendőben is, amit hirdetett a múltban: a szeretetet, a megértést; és kell, hogy e kettő forrassa egy táborba ezt az országot, a mi kis vidékünket, városunkat.

Tapolcza és a vidékünk kulturális, közgazdasági és közművelődési érdekeit akarjuk ápolni, munkálni és ha a körülmények úgy kívánják irányítani a jövőben is.

Ehhez a mindnyájunk érdekét szolgáló munkánkhoz kérjük Olvasóink támogatását, mert bizony e súlyos időben kétszeresen súlyos a mi helyzetünk. Azokhoz fordulunk, akik értékelik lapunk munkájának jelentőségét és felismerik e vidék és e város huszonöt évi fejlődésében annak ténykedését.

Kérjük olvasóinkat, hiteinket, hogy az új évben is a régi szeretettel legyenek hozzánk. Minél többen vannak velünk, minél többen állanak mellénk: munkásságunk annál eredményesebb, hathatósabb lesz. A háboru ideje alatt még erősebbnek kell lennie a szülőföldünk szeretetének, mely a béke idején annyira összekötött bennünket.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre K 10.—
Fél évre K 5.—
Negyed évre K 2-50

Egyenlőség és egyenlő elbánás.

Irta: Dr. Darányi Ignác.

Azt a memorandumot, melyet az élelmiszer-drágaság tárgyában egy nagy küldöttség adott át a miniszterelnök urnak — a magyar gazdaosztály hadüzenetnek tekintette és a méltatlan támadást joga volt úgy felfogni, hogy a mai élelmiszer-mizeriák egyoldalú és szűkkeblű beállításával annak a nagy erkölcsi tőkének csorbitása céloztatott, melyet a magyar gazdaosztály ezen hadjárat alatt közelismerés szerzett. És ebben a gazdaosztály azt az irányzatot látta, hogy úgy a közvéleményben, valamint a törvényhozás előtt, ezáltal megkönnyíttessék vámpolitikai birtokállományának gyengítése és leszállítása.

Ezen támadásra a gazdasági egyesületek országos szövetsége megadta a választ. A válasz erős is volt, éles is volt. Ezen nincs mit csodálkozni — az előzmények után.

Ezzel egyelőre a vita, legalább eleiben, el is van intézve, szívesen járulunk azon felfogáshoz, hogy térjünk vissza a statusquo ánté-re és — álláspontjaink sértetlen fentartása mellett — egymással más hangnemben beszéljünk.

Elismerem, hogy ha valaha, úgy ma országos érdek, hogy a társadalmi osztályok és termelési ágak képviselőinek érintkezése minél tárgyilagosabb keretekben történjék, mert eltekintve a háboru által teremtett rendkívüli helyzettől, előttünk egy felette súlyos gazdasági esztendő is áll, mellyel szemben a vállvetett összeműködés hazafias kötelesség.

De hogy ez lehetséges legyen, tiszta vizet kérünk a másik oldalról is a pohárba. A kiegyezési és kereskedelmi szerződések kérdése küszöbünk előtt áll. Évek hosszú során a vámvédelem előnyeit majdnem kizárólag az ipar élvezte. Nagy küzdelmek árán végre sikerült a mezőgazdasági vámvédelemnek is érvényt szerezni. Törvényben kimondatott, hogy ezentul a mezőgazdasági vámvédelem az ipari vámvédelemmel egyenlő legyen. Nem lett egyenlő, ma sem az, de a régi igazságtalanság lényegében mégis kiküszöböltetett és jobb napok derültek a magyar gazdákra.

Az a kérdés, hogy kívánják-e a tulajdonalton is ezt az elvet, az egyenlőség és egyenlő elbánás elvét továbbra is sértetlenül fentartani. Igen, vagy pedig nem? Erre kérünk határozott választ. Erre tessék igennel, vagy nemmel felelni. Ha a felelet hallgatás lesz, akkor is tudjuk, hogy hányadán

állunk. Azon jelenségekkel szemben, melyeket naponként látunk és hallunk, általános szólammal, a jóakarát elvont hangoztatásával már nem lehet megnyugtanni bennünket. Mi azt megérteni nem tudjuk, hogy miért legyen a mi vámvédelmünk kisebb, mint amennyiben a sokkal fejlettebb viszonyok közt levő mezőgazdaságát Németország fogja részesíteni.

A tulajdonalton, nem minden célzatosság nélkül, úgy állítják be e kérdést, mintha ez elsősorban a nagybirtok kérdése volna. Százszor ki lett mutatva, hogy a vámvédelem és állategészségügyi oltalom mindenképp előtti és mindenek fölött a kisbirtokos érdeke.

A tapasztalás is azt mutatja, hogy ezen vámvédelem hatása alatt kisbirtokos osztályunk is megerősödött, megizmosodott és nagy részben ennek köszönhető, hogy ezen világraszóló időkben úgy a lövészárookban, valamint a termelés terén helyét úgy megállotta.

Ezt a védelmet fenntartjuk, azt visszacsinálni nem engedjük, annak visszacsinálását nemcsak jogtalannak, hanem az ipar és kereskedelemre is végzetesnek tartanók. Ezen küzdelemben a Gazdaszövetség, mint a kisgazdák tipikus érdekképviselője, helyét meg fogja állani és hangját ott ahol kell és akkor, amikor kell bátran fel fogja emelni.

Szállja meg újév alkalmából ihlet lelkeinket, az távoztasson minden csüggedést, az erősítse bennünk a kítartás érzését, mert a kishitűség a békétől eltávolít, a szilárdság és önbizalom közelebb hoz bennünket. Megmondotta már a költő is: „Az erő-akarát, mely előbb, vagy utóbb, de győzelmet arat.“

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete holnap — január hó 2-án — délelőtt 11 órakor gyűlést tart az alábbi tárgyakra: 1. Múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Illetőségi ügyek. 3. Balatoni élelmező szövetkezetbe belépés. 4. Kovács Ferenc rendőr kérvénye korpótlékért. 5. Sós Gábor kocsis kérvénye lakberért. 6. „A Vármegye“ kérelme a községi tisztviselők és alkalmazottak részére fizetésük 10%-a erejéig drágasági pótlék utalásáért 1916. évre. 7. Hadikölcsön jegyzésében határozat. 8. Bíró, pénztáros és gazda fizetésének emelésében II. határozat. 9. Pressing Gábor kérelme bér elengedésért. 10. Zárda kérelme javítási költségért. 11. Jovánagyott községi határozatok.

A községi jegyzők előlege. A belügy-miniszter megengedte, hogy a községi jegyzők két havi fizetésüket beszerzési előlegként fölvehessék. Ebben a kedvezményben a segédjegyzők is részesülhetnek. Az előleget tíz részletben kell 1916. évi január hó 1-től visszafizetni. Viszont az előleget december hó 31-ig okvetlenül föl kellett venni, mert később már nem utalták ki.

Katonák karácsonyfaünnepélye a tapolczai kórházakban.

Mintha a világ a kontrasztok korát élne: vérzivatarok, az emberek millióinak vad, lihegő küzdelme közepette köszöntött be hozzánk újból az örök, mindent megbocsátó szeretet vallásának legmagasztosabb ünnepe; Szent Karácsony napja. Ami máskor a legtisztább öröm ünnepe, ma a fáradtan könnyelábadt emlékezés... Emlékezés azokra a rettenthetetlen hősökre, kik hóban, fagyban, elképzelhetetlen veszedelmek és fáradsalmak között a Megváltó szeretet ünnepén is szenvednek, de a legmagasztosabb szeretetnek: a hazaszeretnek tüzetől hevítve. És emlékezés azokra, akik már nincsenek...

Ami máskor a naiv gyermekek boldog ünnepélye volt, ma tulnyomó részben az öreg gyermekek, a mi dédelgetett, harcokat járt katonáink ártatlan öröme vált.

Hetek óta folyt a lelkes agitáció és a gyűjtés abból a célból, hogy úgy a harctéren küzdő vitéz katonáinknak, mint a Tapolczán ápolat sebesült hősöknek karácsonyestéjét a legmelegebb hangulatává tegyük, hogy egysé érezze közülök, vagy legalább is kisebb mértékben érezzék a házi tűzhely és családi otthon, a szerető hitves és boldog gyermekeség pótolhatatlan hiányát. Hála nemesen gondolkodó társadalmunknak és a közönség áldozatra kész jószívének, Tapolcza kórházában oly szép volt a Karácsony, olyan tökéletes boldogság költözött szegény katonáink lelkébe, amely nagyrészen pótolta az otthon melegét.

Az Erzsébet kórházban délután 4 órakor kezdődött a katonák karácsonyfaünnepélye, amely a kórház ez alkalomra átengedett és kiüresített műtőtermében folyt le. A teremben a kórház beteg katonáin kívül szép számú közönség gyűlt össze, köztük dr. Kovács Vilmosné a Vörös-Kereszt elnöknője, dr. Deák Jenő a kórház igazgató főorvosa, Ley József prépost-plébános, a kórház ápolónői és sokan mások.

A terem egyik oldalán felállított és feldíszített karácsonyfán kigyúltak a szeretet lángjai, amelyet az égi szeretet gyújtott azok iránt, kiket legszentebb kötelességük közben szerzett betegségük hozott össze e szent estére a kórház termébe.

A kedves dallamu karácsonyi ének után, amelyet a rom. kath. elemi leányiskola növendékei adtak elő, Szabó Sándor kecskeméti illetőségű sebesült üdvözölte a vendégeket, a beteg katonák társai nevében köszönetet mond dr. Kovács Vilmosnének mint a Vörös-Kereszt Egyesület elnöknőjének, dr. Deák Jenő igazgató főorvosnak és a jószívű adakozóknak azon nemes fáradozásaiért és áldozatkészségükért, hogy e szent estét meleggé, otthonossá iparkodtak tenni. Kegyelettel emlékezik meg elhunyt bajtársairól és azokról, akik a harctéren vannak, ama óhajással fejezi be beszédét, bárha a szeretet ünnepe közelebb hozná a harcoló feleket a békéhez. Az értelmesen, hatásosan előadott tartalmas beszéd a jelenvoltakat meghatározta. Ezután a rom. kath. elemi leányiskola növendékei háborús vonatkozású alkalmi darabot adtak elő, ami szintén könnyekig ható mély benyomást tett a hallgatóságra. Valóban elismerésre méltó az iskola kedves növendékeinek buzgó fáradozása az élvezetet nyújtott előadásáért. Általában pedig úgy a kórház, mint az iskola apácáinak fáradságot nem ismerő buzgolkodása a kedves ünnepély rendezésében.

Ezután a sebesültek között kiosztották az ajándékokat. A kórház minden egyes beteget kapott egy-egy mákos vagy diós patkót és egy csomagot, melyben különféle gyümölcs, egy pár harisnya, zsebkendő, pipa, dohány, cigaretta, szivar és különféle más hasznos használati emléktárgy volt.

Felesleges megemlítenünk, mily magasztos érzéseket váltott ki a szeretetteljes gondoskodás a tapasztalatokat szenvedett sebesülteinkben. De nemcsak az ő mélyen átértett hálájuk, hanem a jótettnek önmagában

boldogító tudata is méltó jutalma azoknak, akik minden rangkülömbőség nélkül a szent szeretet szolgálatába állottak, hogy a szenvedők arcára mosolyt varázsoljanak.

Szerényebb, de épen olyan meleg ünnepélyek voltak, hasonló ajándékokkal a másik két katonakórházban is.

Hogy a szeretet szent ünnepét, szenvedő katonáink részére, oly meleggé, édessé tették, az a jószívű adakozó közönség áldozatkészségén kívül első sorban dr. Kovács Vilmosné urnő fáradhatatlan ügybuzgalmának, az ő mindenre kiterjedő figyelmének köszönhető, továbbá dr. Deák Jenő igazgató-fő orvosnak és a többi kórházak vezetőinek, kik a kedves nővérekkel és lelkes ápolónőkkel vállalva iparkodtak ápoltaiknak e napon a szenvedés óráit kellemessé, otthoniassá tenni. Nyujtson nekik, mint az adakozóknak a jótettnek önmagában boldogító tudatán kívül ama tudat, hogy nemcsak emberbaráti, hanem egyszersmind a legszentebb hazafias kötelességet is teljesítettek.

A vetőmag.

— Gazdáink figyelmébe. —

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az alábbi körrendeletet intézte valamenyi vármegyei gazdasági egyesületnek és valamenyi törvényhatóság közönségének:

Az elmúlt őszi esős időjárása s a rendelkezésre álló munkaerő megcsökkentése miatt a gazdák az ország sok vidékén az őszi vetési munkálatokat elvégezni képtelenek voltak s így előreláthatólag sok helyen nem lesz csekély azon terület nagysága, amely bár őszi gabonával való bevetésre volt szánva, mégis bevetetlen marad. A mai viszonyok figyelembevételével a rendesnél is nagyobb fontossága van annak, hogy az országnak állati és emberi élemezésre alkalmas termékekkel rendszeresen bevetett területe ne csökkenjen s így azon területek, amelyek őszi vetéssel bevetettek nem voltak, megfelelő tavaszi terményekkel vetessenek be. Hogy ezt a fontos célt elérhessük, annak természetesen legelső előfeltétele az, hogy a gazdának kellő mennyiségű tavaszi vetőmag álljon rendelkezésére. Ebből a célból az ország különböző részeiben raktározott nagyobb mennyiségű vetőmagkészletekről gondoskodom, melynek az egyes gazdák részére leendő eladása tekintetében a következőleg intézkedtem:

Minden törvényhatóság területén az illetékes főispán urat felkértem, hogy a saját, vagy a gazdasági érdekeltségek általa felkérendő egyik vezetőtagjának elnöke alatt egy 3-4 tagból álló vetőmagellenőrző bizottságot alakítson, melynek az illetékes gazdasági felügyelő is tagja, amelynek feladata lesz a hozzá beérkező vetőmagrendeléseket elbírálni és belátása szerint azokat visszautasítani, vagy a vetőmag elküldése végett megfelelő helyre továbbítani. Vetőmagot rendelhetnek egyes gazdák, továbbá községek, gazdasági egyesületek, körök és szövetkezetek saját tagjaik részére; ezek a megrendeléshez részletes kimutatást tartoznak csatolni arról, hogy a vetőmag tagjaik között miként fog felosztani. A vetőmag beszerzésének egyik leggyorsabb módja az, — különösen, ha az igényelt vetőmag a kérelmező törvényhatóságának területén van, — hogy a megrendelő egyúttal megjelöli azt a közelben fekvő s a Hadi Termény Részvénytársaságnak eladásra bejelentett, de a termelőtől még át nem vett készletet, amelyből vetőmagszükségletét fedezni kívánja. Ez esetben a szükséges vetőmag lehetőleg a megjelölt tételből fog kiutaltatni s azt a megrendelő a Hadi Termény Részvénytársaság bizományosának közbenjöttével magától a termelőtől veszi át, saját zsákjaiban szállíthatja. Ilyen esetben a vevőt a maximális áron felül csak a fennálló rendelkezések értelmében a Hadi Termény Részvénytársaságnak és bizományosának járó métermázsánkénti 1 K 50 f. jutalék terheli. Azon vetőmagrendeléseknél, amelyeknél a megrendelő azt a készletet, amelyből a vetőmagot kiutalni kívánja, megjelölni nem tudja, a vető-

mag a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete által e célra az ország különböző vidékein létesített raktárakról, esetleg közvetlenül termelőktől fog megküldetni, mégpedig a megrendelőhöz legközelebb fekvő helyről, hogy a szállítás gyorsabb legyen s a megrendelőt kevesebb szállítási költség terhelje. Az utóbbi bekezdésben említett vetőmagot a vevőnek csak zsákkal együtt szállítva és feladva zsákkal együtt, arra való tekintettel, hogy ezen magvakat már felmerült fuvardíjköltségek, átvételi, raktározási, őrzési és biztosítási díjak, jutalékok és egyéb költségek terhelik, métermázsánként a következők:

Tavaszbuza	50 K
Árpa	42 K
Zab	38 K
Cinquantin-tengeri	40 K
Közönséges tengeri	37 K
Köles	60 K
Bab (fehér vagy gyalog)	55 K

Ezenkívül a megrendelőt terhelik a feladó állomástól felmerülő szállítási költségek. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, amely ezen vetőmag közvetítését, illetve eladást nem saját számlájára, hanem a Haditermény Részvénytársaság helyett, megbízásomból végzi, — a vetőmagul szétküldendő terményeket megvizsgálja, átveszi s gondoskodik arról, hogy a megrendelőnek csak vetésre alkalmas, jöminőségű magvak küldessenek, de azért ezek nem tekinthetők elsőrendű, teljesen tisztított vetőmagnak. A megrendelések akár a vetőmagnak egy már kiszemelt készletből való kiutalásáról, akár máshonnan való megküldéséről van szó, — a teljes vételár kiegészítésben való lefizetése mellett, legkésőbb 1916. évi január hó 15-ig a fent említett vetőmagellenőrző bizottságnál (Vármegyeház) eszközleendő, s a bizottság a beérkezett megrendeléseket telerelők szigorúan átvizsgálja, s amennyiben igazoltnak találja, hogy a megrendelni kívánt mag tényleg vetésre szükséges, az általa jóváhagyott megrendeléseket akár valamely kiszemelt készletből való kiutalásáról, akár a vetőmagnak máshonnan való megküldéséről van szó, (a tengerire és kölesre vonatkozó kivételével) a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetenek címére (Budapest, V. Alkotmány-utca 29.) azonnal postára teszi, egyúttal a megfelelő teljes vételári összeget a rendelkezésére bocsátandó postatakarékpénztári befizetési lapokon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetenek számlájára befizeti s ennek megtörténtéről a szövetkezetet a megrendeléssel egyidejűleg értesíti. Amennyiben pedig a megrendelőnek a vásárolni kívánt vetőmagra abból a célból van szüksége, hogy ezzel az elmaradt őszi vetést pótolja, a vetőmagellenőrző bizottság feladata a megrendelés továbbítása előtt meggyőződni arról, hogy az őszi vetés elmaradása folytán fennmaradt őszi vetőmag a Haditermény Részvénytársaságnak megvételre felajánlotta-e. A beérkezett megrendelések alapján a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, mint a Haditermény Részvénytársaság bizományosa a megjelölt készletekből megvásárolni kívánt teteleket lehetőleg az illető készletekből, a Haditermény Részvénytársaság ottani helyi bizományosa útján kiutalja, a többi teteleket pedig az ország különböző részein létesített vetőmagraktárakból, vagy esetleg a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete által már átvett, de még az illető termelőnél hagyott készletekből meg fogja küldeni. A törvényhatósági vetőmagellenőrző bizottság kikerülésével, vagy a megállapított határidőn túl tett megrendeléseket, ugyancsak az oly megrendeléseket is, melyeknél a megfelelő vételár egyidejűleg be nem fizetett, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete el nem fogadhatja és nem fogantatosíthatja. A miniszterium megtesz minden lehető intézkedést arra nézve, hogy a vetőmagvak szállítása soronkívül és fennakadás nélkül történjen és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete intézkedni fog az iránt, hogy minden hozzá beérkező megrendelés azonnal fogantatosíttassék, de a fennálló szállítási viszonyok mellett senki sem vállalhat felelősséget arra nézve, hogy a megrendelt vetőmag feltétlenül kellő időben meg is érkezik s azért a megrendelő saját érdekük-

gazdák Szövetkezete különböző vidékein esetleg közvetlenül ter-
ni, mégpedig a meg-
fekvő helyről, hogy
nyen s a megrendelő
ség terhelje. Az utóbbi
tőmagvak a vevőnek
állítatnak s azoknak
szállítva és feladva
való tekintettel, hogy
merült fuvardíjköltse-
si, őrzési és biztosítási,
egyéb költségek ter-
a következő:

50 K
42 K
38 K
40 K
37 K
60 K
55 K

előt terhelik a feladó
állítási költségek. A
Szövetkezete, amely
meg, illetve eladást nem
em a Haditermény
ett, megbízásomból
szétküldendő termé-
veszi s gondoskodik
őknek csak vetésre
nagyak küldessenek,
kinthetők elsőrendű,
gnak. A megrende-
k egy már kiszemelt
ról, akár máshonnan
szó, — a teljes
ó lefizetése mellett,
uar hó 15-ig a fent
5 bizottságnál (Vár-
k, s a bizottság a
tetelként szigo-
nyben igazoltnak
ndelni kívánt mag
es, az általa jóvá-
et akár valamely
kiutalásáról, akár
n való megküldésé-
és kölesre vonat-
Magyar Mezőgazdák
Budapest, V. Alkot-
postára teszi, egy-
vételári összeget a
postatakarékpénz-
Magyar Mezőgazdák
ra befizeti s ennek
zetet a megrende-
Amennyiben pedig
rolni kívánt vető-
an szüksége, hogy
vetést pótolja, a
g feladata a meg-
meggyőződni arról,
radása folytán fen-
termény Reszvény-
alajánlotta-e. A be-
alapján a Magyar
e, mint a Hadi-
g bizományosa a
egvásárolni kívánt
tő készletekből, a
saság ottani helyi
ja, a többi tételeket
ő részein létesített
esetleg a Magyar
által már átvett,
él hagyott készle-
A törvényhatósági
ság kiküldésével,
ridőn tul tett meg-
oly megrendelő-
gfelelő vételár egy-
Magyar Mező-
nem fogadhatja és
nizsterium megtesz
arra nézve, hogy
oronkívül és fenn-
a Magyar Mező-
kedni fog az iránt,
kező megrendelés
de a fennálló
senki sem vállalhat
ogy a megrendelt
időben meg is
elők saját érdekük-

ben cselekszenek, ha igyekeznek környékükön
oly készletet találni, amelynek vetőmagul
való kiutalását kérhetik s a megrendeléseket
mentől sürgősebben teszik meg. Felkérem
címet, hogy a vetőmag beszerzésére vonat-
kozó ezen módokat a legsürgősebben és
szíveskedjék. Budapest, 1915. évi december
hó 22-én. Ghillány s. k.

Bent a szerb földön.

(Folytatás.)

Jagodina, 1915. december hó.

Van aztán egy másik templom is, egy
török mecset. Régi, tömör épület, valódi
mór stílusban, hanem minden ablak, minden
ajtó befalazva rajta. A háboru előtt gabona-
raktár lehetett, ma a gyanus elemek gyűjtő-
helye, úgy, hogy a szerb anyák evvel ijesztik
gyermeküket: Vigyázz, mert a moschéba
kerülsz! De azért roppant kár — és úgy
látszik, a szerbeknek ehhez sincs érzékük,
meg sincs renoválva. Mert kiváló és érde-
kes városrész lehetne.

Hogy mihez értenek a szerbek? Ugy lát-
szik, csak a bocskor- meg dulcsásza-készíté-
téshez, mert ezt minden szerb már az anya-
tejjel szívja magába. A bocskor-készítés
olyan náluk, mint nálunk odahaza a fonóka.
Egy fehér cseléd 5—6 pár bocskort meg-
készít egy este. A cukor és mézből készült
és rendszeren földi eper, cseresznye meg há-
mozott szilvára öntött dulcsásza nem is
utolsó dolog. Nekünk is már rendes fogá-
sunk a reggelihez.

De legjobban értenek a vadállati ke-
gyetlenkedéshez. Sunyi, alattomos, alázatos,
megbízhatatlan és fölötté piszkos és ren-
detlen nép. Volt alkalmam nap, mint nap
látni, hogy mit vittek véghez a mi szegény
szerb fogságba került katonáinkkal. Ezeket
kell igazán megbecsülni, mert ők valóban
eleven vértanúi a hazának. Mert nagyon
kevesen kerülnek haza. A 65 ezer fogoly-
ból 40 ezer elhalt tífuszban. Szörnyű szám.
De még szörnyűbb a megmaradottak ki-
nézése.

Egyik délután beállt az irodába egy ág-
ról szakadt alak többedmagával. Ahogy ki-
fejezte magát, ő volt még a legelegánsabb
köztük. Állt pedig ez az elegancia ing nél-
kül egy condra és kopott katonaköpenyeg-
ből, spárgával a lábszáraira erősített rongy-
darabokból, mely nadrágnak volt kinevezve
és meztláb. Mikor kint nyakig jártak sza-
kadós esőben és sárban. Elmondta, hogy ő
is volt tífuszban, hogy valójában önkéntes
és hogy civilben egy pesti bankban köny-
velő.

Nem sokkal különbül nézett ki egy pesti
ügyvédjelölt, dr. Ligeti. De ő legalább le-
leplezte a humanizmus ürügye alatt, bár
felügyelet mellett, a szabadon járkáló szerb
ezredorvost. Ez a vadállat valódi pokoli
kéjjel faragta a magyarok kezét-lábát, vagy
küldözgette másvilágra a belső betegeket.
Legnagyobb gaztette az volt, mikor egy nem
is beteg fogoly nyakán meglátott egy pat-
tanást. Bevitette a kórházba, a pattanást
felvágta, sebbé fejlesztette, majd elmérge-
sítette. Ki tudja, melyik jeltelen sirban pi-
hen a szegény áldozat. Lehet különben,
hogy azóta már ez a vadállat is.

Dacára, hogy minden talpalattnyi hely
katonákkal van megszállva, a legnagyobb
óvatossággal kell minden lépést tenni. A mi
bakáinknak nem is szabad soha egyedül
járkálniuk. A múlt héten két nap egymás-
után két német tábort csendőr tünt el. Az
egyik ma sem került meg, míg a másik
szétdarabolt hulláját a tettesekkel együtt
egy magyar csendőrmester mindjárt ki-
nyomozta. És azt hiszik, hatással van erre
a népre, ha látják a piac közepén a fel-
akasztott és egész napig lógó vadállatokat?
Órdögöt! Másnap a főparancsnokság épülete
mellett egy taposó-bombát találnak, amelyre
csak egy kicsit kellene rálépni és repülne
egy jó darab terület. Hanem most már az-
tán szükölnnek a tuzok is és nem egy tusz
házában találnak egy egész rakás hajító-
gránátot?

Pedig nincs nap, hogy egy pár ezer szerb
foglyot ne hajtánának át, megpihentetve és
megetetve őket a városban. Szánalmas lát-
vány, bár katonai szempontból mind jó
anyag. Tényleg, mint a barmok, olyan ki-
fejezéstelen állati arccal jönnek, hozva a
hátukon az utközben összeharcsolt ajtókat,
kerítés meg kapufélfákat és fahasábokat,
hogy annak tüze mellett melegedhessenek
éjjel a szabad ég alatt levő fogolytáborban.

A tisztetek külön hozzák a legényeikkel.
Rendszeren 10—20-as csoportokban. Ezeknek
örülünk legkevésbé, mert tiszteteknek kell
tovább kísérni a másik fogolyállomásra. A
2500—3000 darab szerb fogollyal meg egész
szépen elbánik 50 öreg népfőkelő. Am azért
a tisztetek mégis megtekintjük, hátha akad
köztük olyan, ki tud németül, vagy pláne
magyarul is. És még eddig mindig akadt!
Több volt, aki tudott magyarul, mint néme-
tül. A multkor egy fiatal hadnagyocska be-
vallotta, hogy ő volt az, aki repülőgépről
bombát és nyilatkat dobott Pancsovára.

Mennyire meg voltunk lepve, mikor egy
2000 főből álló újabb fogolycsoportban egy
hadnagyot látunk jönni. Elegáns, fess gyerek,
mintha csak most szedték volna ki a ska-
tulyából. Vadonatúj rajta minden. Hogy ke-
rült ez ide? Ugy, hogy az egész háborut
otthon bezárkózva töltötte el és mikor a
fogolyzállománya a ház elé érkezett, szépen
a foglyok közé keveredett. És nem egy volt
ehz hasonló eset. Így fest a szerbek ki-
kiáltott hősiessége!

Az azonban egyszerűen mese, hogy tavaly
is, meg bármikor is az éhínség fenyegette
volna Szerbiát. Szó sincs róla! Amilyen ál-
lomány van még ma is szarvasmarháiban,
sertésekben, birkákban, ott a népet nem
fenyegeti éhínség. Most azonban fordult a
dolog. Az életviszonyok megváltoztak, a ha-
dsereg rengeteg sokat megemészt és így a
népeket is rövidesen a hadsereg fogja éllel-
mezni. Valódi ideális kommunizmus alapján.

A mi életünk? Hát élet? No csak rossz-
szabb ne legyen! Roppant egyhangu és unal-
mas. Kávéház, kocsma, üzlet... hiu ábránd.
A pénzünk egyszerűen bepenészedik a zse-
bünkbe, mert nincs mire és hol költeni.
Egyetlen és szőszertint vett szórakozásunk
az evés (negotini borokkal), meg az alvás.
De ezekből aztán valódi fényűzéssel vesz-
szük ki a részünket. Tegnap vacsorára két
nyul volt elkészítve, melyeket egy híres ér-
melléki orvadász Manlicherral lőtt.

Az étkezünk egy varrőiskolában, szép,
virágos udvar közepén áll. Hátul lakik az
egyik tanítónő. Csinos megjelenésű, szim-
patikus, művelt nő, aki magyarul is egész
szépen beszél. Az ő jóvoltából van mindig
az ebédlőasztalunk virágokkal is feldisztítve.

Beszélnék még sokan rajta kívül — ha
nem is tökéletesen — magyarul. De legjob-
ban esett hallanom, mikor egyik reggel egy
német kapitány jött be hozzánk és így kö-
szöntött: „Jó reggelt urak!” Hibátlan, tiszta
kiejtéssel. A háboru alatt tanult meg úgy,
ahogy magyarul és kijelentette, hogy csak
a magyar tiszték társaságát keresi, mert el-
tökélt szárdéka a háboru után nálunk le-
telepedve, itt gazdálkodik.

No majd másról, máskor.

Hantke Emil.

Ujságelőfizetést

bel- és külföldi

napilapokra,
folyóiratokra

elfogad eredeti áron

LÖWY B. könyvkereskedése
Tapolczán.

HIREK.

Ujév.

Ha valamikor, úgy most a legidőszerűbb,
ha az emberek a megszokott „Boldog újévet!”
kívánás helyett, így változtatják e napi ki-
vánságukat, hogy „Boldogabb újévet!”

Igen, boldogabb újévet az elmultnál, amely
a csaták öldöklő zaja között ugyan sok
óhajunkat teljesítette, a győzelem felé irá-
nyítva hős katonáink küzdelmét, de ugyan-
akkor a fájdalom érzete is feltámad, mert a
győzelmek sora áldozatot kíván; áldozatot
az egyestől úgy mint az egész nemzetől, a
harctéren épen úgy mint itthon, nehéz és
fájdalmas sebeket ejtve, amelyeknek behege-
dését a mindeneket gyógyító idő fogja orvo-
solni. Ne idézzük föl a multak képeit, hisz
azok ugyanis nehezen fognak emlékünkből el-
mosódni, de az újév hajnalán a jobb, a
boldogabb jövő reménye töltson el minden
szívet s ez adjon erőt, kitartást a további
küzdelemhez, amely a békehez vezet, mely-
nek elérhetéséhez tápláljon a hit, erősítsen a
remény és tartson össze mindnyájunkat a
szereletem!

Mélyen tisztelt olvasóinknak és munka-
társainknak boldog újévet kívánunk!

Megyebizottsági tagválasztás Tapolczán.

Marton Rezső elhalálozásával megürrült megye-
bizottsági tisztségre Tapolcza nagyközség a
december hó 30-án tartott választás alkalmá-
val 43 leadott szavazat közül 42 szavazatot
nyert Neményi Gézát választotta s így e tisz-
séget ismét lelkes, a közügyek iránt érdeklő
munkás emberre ruházták, aki a beljé
helyezett bizalomnak bizonyára meg fog fe-
lelni. Hogy a háborus viszonyok a közügyek
iránti figyelmet is mennyire elvonják, bizo-
nyítja ama körülmény, hogy 828 szavazó
polgár közül csupán 43 mutatott érdeklődést.

Hivatalvizsgálat. Árvay Lajos Zala vár-
megye alispánja a múlt héten hivatalvizsgá-
latot tartott a tapolczai főszolgabírói hivatal-
ban, ahol legteljesebb megelégedését fejezte
ki, a nagyon is tulterhelt hivatalban, a
tapasztalt ügyvezetés fölött.

Nyilvános köszönetek. A Vörös-Kereszt
Egyesület tapolczai fiókjá céljaira újabb
adakozni szívesek voltak: Ley József prépost-
plebánus ur 50 koronát; Rónay Pál ur
Zalahalápról újévi gratuláció megváltása
címén 40 koronát; Kaufmann Soma ur
Badacsonyládbiből 5 koronát. A jöszivű
adakozóknak ezuton mondunk hálás köszö-
netet. Az Elnökség.

Könyörgő ájtatosságok voltak a vesz-
premi Bibornok Megyéspüspök rendeletéből
az egyházmegye összes plebánia és szerzetes
templomaiban az év három utolsó napján,
így Tapolczán is, a végleges győzelemért.
A Jezus szíve tiszteletére rendezett ájtatos-
ságokon a katolikus hívők nagy számban
vettek részt.

Az ujasorozottak bevonulása január
17-én. A hivatalos lap karácsonyi száma
közli a honvédelmi miniszter rendeletét,
amely szerint a decemberben ujasorozott
19, 20, 24 és 38—42 éves alkalmasnak
talált népfőkelők január tizenhetedikén
kötelesek bevonulni. Ez a rendelkezés kiterjed
a magyar területen élő osztrák állampolgá-
rokra is. A rendelet közli a már ismert
rendeleteket a bevonulás módjáról, továbbá
azt, hogy a hivatásos gőz- vagy motorker-
gépészek és fűtők, akik ily gépeknél tényleg
alkalmazva vannak, további intézkedésig
bevonulni nem tartoznak.

Igazolvánnyal lehet táviratot feladni.
Taviratokat december hó 25-től kezdve csak
igazolvánnyal lehet feladni; aki tehát bárhol
táviratot feladni kíván, el ne mulassa ma-
gát igazolvánnyal ellátni. Ha az illető pos-
tán a feladót ismerik, úgy az igazolvány
mellőzhető.

Felhívás és kérelem a hölgyekhez!
Felhívjuk a tisztelt hölgyeket, hogy felesleges vagy használt selyem szövetdarabokat, a katonák részére szükséges harisnya készítése céljaira vagy Pollák Adolfnéhoz, vagy lapunk kiadóhivatalához beküldeni sziveskedjenek.

A liszt- és zsir kivitel szigorítása. A hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, mely szerint buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rizsliszt, szalonna, hár, zsír és sertéshusnak postai csomagokban Magyarország területéről való kiszállítása tilos. A postának jogában áll a feladó vagy címzettnek jelenlétében, esetleg bizottságilag a kétséges csomagokat felbontani. Aki e cikkeket hamis tartalombevallással postára adja, 15 napig terjedhető elzárással és 200 korona pénzbüntetéssel büntetendő.

Iskoláink a katonák karácsonyáért. Zala vármegye iskolái, mint a múlt évben is, gyűjtést indítottak a katonák karácsonyi ajándékára. *Szirmai Miksa* kir. tanfelügyelő felhívására lelkes buzgalommal kezdtek meg a gyűjtést, amelynek eredménye oly fényes, hogy talán az egész országban nincsen párja. 220 iskolában 4822 korona 57 fillér gyűlt össze, hogy a lövészárkokban küzdő hős testvéreink szívéhez eljuttassa a szeretet ünnepe a mi hálás szeretetünket. Legtöbbet gyűjtötték a fenti összegből a tapolczai iskolák; összesen 593 korona 61 fillér.

Vashonvéd Nagykanizsán. Nagykanizsán a többi nagyvárosok mintájára vashonvéd-szobrot fognak felállítani. A szobrot egy neves szobrászművész fából fogja kifaragni s a jótékony adakozók neveit megörökítő szövegeknek fognak vasjelmezbe öltöztetni. Az adományokat a zalai rokkant hősök alapjára fordítják, azért a szövegek vásárlására fel fogják szólítani a megyei közönséget is.

A bornak sulya szerinti mérése. A kereskedelmi miniszter a szaktestületektől véleményt kér a magyar bortermelők országos egyesületének arról az indítványáról, hogy a bor a jövőben suly szerint hozassék forgalomba. A meghallgatott cégek a mai rendszer fenntartása mellett nyilatkoztak.

Katonák oktatása. Üdvös intézkedést honosított meg az analfabéta sebesült katonák oktatására *Tyll* nagykanizsai alezredes. Ő ugyanis a lábadozó, illetőleg üdülő analfabéta katonák részére a lábadozó tanítókkal tanfolyamot rendeztetett, amelyen a katonák hat hét alatt nemcsak a betűvetés, olvasás, számolás elemeit tanulták meg, hanem egyéb tárgyakat is, főképen a most nagyon hasznos egészségápolás és tábortegyesítő szolgálattal elveit tanulták meg azok az emberek, kik bizonyára már régen lemondtak arról, hogy valaha még írni-olvasni tudjanak. *Tyll* alezredes kezdeményezésére az ország többi lábadozóiban rendezett hasonló tanfolyamokon már mintegy 2000 katona tanult meg írni-olvasni. — Valóban dicséretreméltó és hazafias cselekedet.

A balatoni halászköztől megszökött orosz hadifoglyok. A Balatoni Halászati Rt. üzeme zavartalan biztosítása céljából nagyobb számú orosz hadifoglyot kapott, akik otthon szintén halászbemberek voltak s így teljes szakértelemmel végezték a katonának bevonult balatoni halászok munkáját. A hadifoglyok halászköztől a múlt héten a somogykiliti telepről nyolc hadifogly megszökött. A hatóság a megszökött oroszok körözését elrendelte.

Uj vámrendszabályok a meghódított Szerbiával. A megszállott szerb területekre nézve legközelebbi új vámrendszabályok fognak életbelépni, melyek az Orosz-Lengyelországban inaurált tarifákkal azonosak lesznek. A főbb árucsoportokra nézve csak mintegy 80 vámtétel fog megállapítani, melyek az eddigi szerb tételnél alacsonyabbak lesznek. A vámkezelést Zimonyban és Orsován fogják végezni. Amíg az új tarifa életbelép, addig a Szerbiával való áruforgalom vámmentes.

**Évi hirdetések
jutányos áron!**

KÖZSÉGHAZABÓL.

1354.—1915. szám.

Hirdetmények.

A folyó évi országos betegápolási póttadó kivetési lajstrom, az 1909. évi XI. t. c. 4 §-a értelmében, 8 napra, vagyis 1915. évi december 29-től, 1916. évi január 5-ig, a község házábanál közszemlére kitétetett

Az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Tapolcza, 1915. december 28.

Németh Jenő
nagyközségi jegyző.

Gyóry János
bíró.

Felhívjuk a termelőket és magánfogyasztókat, hogy borkészletüket Nagy Ignác fogyasztási adókezelőnél legkésőbb január 15-ig bejelentésük, nehogy büntetésbe kerüljenek.

Az előjáróság.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű sertésszir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. ::

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, berlini és szafaládé. ::

Legolesőbb napi árak!

Hust füstölésre elfogadok, sem égésért, sem elveszésért felelősséget nem vállalok.

ORVOSOK

ajánlják köhögés ellen

**Kaiser-lee
Mell-Karamellák**
„3 lenyóval”

Milliók használják

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás, göres, szamárköhögés ellen, valamint a főlhülekés megelőzésére :: minden harcosnak. ::

6100 bizonyítvány magánosoktól és orvosoktól a jó eredményről.

Étvágygerjesztő, izletes bonbon 20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozokban kapható Glazer Sándor gyógyszerárában Tapolczán és J. Kovács Béla gyógyszerárában Balatonfüreden.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

Szép tűzifa

ölenként, vagonszám; elsőrendű

porosz-szén

kapható

KESZLER JENŐ

szénkereskedőnél
TAPOLCZÁN.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus köztésknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1-20 K.

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájvíz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 korona 20 fillér.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

T

Előfizetési ár
negy

Hogyan

A háboru
cai emberek
éhséget mo
íránt való b
vette. Az er
ujságolvasás
szinte érden
hirdeti: a l
lapokat és s
a gyalázat
strucchoz
dugja és
saját magát

Az emb
rokonfajtája
hiszi, hogy
kezdeten m
sóváran le
megesküdte
az ir fölké
délafrikai
sereg teljes
és Francia
gekre és n
volna. Azu
lódva, mos
miről sem
a francia
és a magy
Bár a háb
angol vag
vizsgáltak
gok hogy
háboru
nincsen m
friss, rop
világtörtér
nem érde
háboru b
leg győze
— akkor

A meg
mennyien
fajtájához
eszküszne
fekete ny
nap azt
héten ez
jük nekil
kötik a
a hir egy
megmar
az újság
tásban
tartják.

Térme
kódó en
újságot
Mert m
maradni
elismeré
olvasás
hanem
szemme